

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

ឯកសារបញ្ជាក់ថា ចម្លងនៃឯកសារនេះ ត្រូវបានធ្វើជាចម្លងដើម
CERTIFIED COPY/COPIE CERTIFIÉE CONFORME

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux judiciaires khmères

ថ្ងៃខែឆ្នាំដែលបានធ្វើការបញ្ជាក់ (Date of certification):
31 / 08 / 2010

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ
Pre-Trial Chamber
Chambre Préliminaire

មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: Uch Arun

D3702/11

គាត់បានប្រាប់យើងថា គាត់បានទទួលបានឯកសារសហប្រជាជាតិ និងអនុលោមតាមច្បាប់ស្តីពី
ការបង្កើតឱ្យមានអង្គបុរេជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា ដើម្បីកាត់សេចក្តីឧក្រិដ្ឋកម្ម
ដែលបានប្រព្រឹត្តឡើងក្នុងរយៈកាលនៃកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ

សំណុំរឿងព្រហ្មទណ្ឌលេខ: ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/កសដស (អបជ ៦៣)

ចំពោះមុខ: ចៅក្រម រូនាក់ គឹមសាន, ប្រធាន
ចៅក្រម Rowan DOWNING
ចៅក្រម និយ ថុល
ចៅក្រម Catherine MARCHI-UHEE
ចៅក្រម ហួត តុធី

ឯកសារដើម
ORIGINAL DOCUMENT/DOCUMENT ORIGINAL
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ទទួល (Date of receipt/Date de reception):
31 / 08 / 2010
ម៉ោង (Time/Heure): 9:30
មន្ត្រីទទួលបន្ទុកសំណុំរឿង/Case File Officer/L'agent chargé
du dossier: Uch Arun

កាលបរិច្ឆេទ: ថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០

សាធារណៈ

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រចាំខែនៃ “ដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារ
ទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពដាក់ស្តីរបស់លោក ខៀវ សំផន”

សហព្រះរាជអាជ្ញា
ជា លាង
Andrew CAYLEY

ជនត្រូវចោទ
ខៀវ សំផន

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី
ចាន់ ឌី
Mahdev MOHAN
Lima NGUYEN
គឹម ម៉េងឃី
ម៉ុច សុវណ្ណារី
Elizabeth-Joelle RABESANDRATANA

សហមេធាវីការពារក្តីជនត្រូវចោទ
ស សូរិន
Jacques VERGÈS
Philippe Greciano

Annie DELAHAIE
 Philippe CANONNE
 Martine JACQUIN
 Fabienne TRUSSES-NAPROUS
 Françoise GAUTRY
 Isabelle DURAND
 Christine MARTINEAU
 Laure DESFORGES
 Ferdinand DJAMMEN-NZEPA

ឡេណី ដុនធី

ស៊ីន សុវ៉ាន

សំ សុគង់

ហុង គីមសួន

គង់ ពិសី

គង់ ហេង

Silke STUDZINSKY
 Olivier BAHOUGNE
 Marie GUIRAUD
 Partirck BAUDOUIN

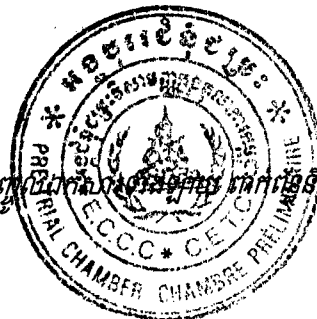
ជេត វណ្ណសី

ហ្វេជី អង្គ

Julien RIVET
 Pascal AUBOIN

យុង ផានិត

សាលាដឹកនាំបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ជីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍
 សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

អង្គបុរេជំនុំជម្រះ នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (“**អ.វ.ត.ក**”)បានឃើញការដាក់ឯកសារ “បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធ នឹងសកម្មភាព ជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន”^១ (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”) នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ ដែលបានដាក់ ដោយ ខៀវ សំផន (“ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)។

I. ប្រវត្តិសិក្ខា

- ១. នៅថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានដាក់ “សំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារដែល ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារ ខៀវ សំផន ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ”^២ (“សំណើសុំ”)។ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ បានស្នើសុំសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឱ្យដាក់ទៅក្នុងសំណុំ រឿងនូវ “ឯកសារចំនួន៦០០ ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាឯកសារយោង នៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគ របស់ លោក [Craig C.] Etcheson ដែលនៅមិនទាន់ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងនៅ ឡើយ” និងសុំឱ្យធ្វើការបកប្រែឯកសារទាំងនោះជាភាសាការងារជាផ្លូវការរបស់អង្គជំនុំជម្រះ វិសាមញ្ញ ចំនួនពីរភាសាផ្សេងទៀត^៣។
- ២. នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចេញ “ដីកាសម្រេចស្តីពីសំណើសុំ ដាក់បញ្ចូលឯកសារពាក់ព័ន្ធដល់សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន”^៤ (“ដីកា”) ដោយ បានបដិសេធលើសំណើសុំ។ ដីកាត្រូវបានជូនដំណឹងជាបីភាសាការងារជាផ្លូវការរបស់អង្គជំនុំ ជម្រះវិសាមញ្ញ កាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០។

^១ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងទៅនឹង “ដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពជាក់ស្តែង របស់លោក ខៀវ សំផន” ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D370/2/1 (“បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍”)។

^២ សំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារ ខៀវ សំផន ក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ចុះថ្ងៃទី៣ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D370 (“សំណើ”)។ ឯកសារជាភាសាបារាំង និងភាសាខ្មែរត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី៣ ខែ មីនា ឆ្នាំ២០១០ ហើយឯកសារជាភាសាអង់គ្លេសត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី១០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០។

^៣ សំណើ កថាខណ្ឌ ៧។

^៤ ដីកាសម្រេចស្តីពី “សំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារពាក់ព័ន្ធដល់សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់ ខៀវ សំផន” ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D370/1 (“ដីកាសម្រេច”)។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារពាក់ព័ន្ធនឹង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

- ៣. នៅថ្ងៃទី២៤ខែមីនាឆ្នាំ២០១០ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍^៥ ប្រឆាំងនឹងដីកា ហើយនៅថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ បានដាក់សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនលើ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍^៦។
- ៤. ពុំមានចម្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ណាមួយត្រូវបានដាក់ អនុលោមតាមមាត្រា៨.៣នៃសេចក្តី ណែនាំអនុវត្តស្តីពី “ការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក” នោះឡើយ^៧។
- ៥. នៅថ្ងៃទី២០ខែឧសភាឆ្នាំ២០១០ភាគីនានាត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការ ដេញដោលផ្ទាល់មាត់លើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ នៅវេលាម៉ោង ២:០០ រសៀល^៨។ នៅថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ម្ចាស់បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍បានដាក់ “សំណើសុំជាបន្ទាន់ របស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីទាក់ទងនឹងសវនាការ ថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០” (“សំណើសុំ បន្ទាន់”) ដោយបានលើកឡើងនូវសំណើសុំ ចំនួនបីពាក់ព័ន្ធនឹងសវនាការដេញដោល^៩។ នៅ ថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ភាគីនានាត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីដីកាសម្រេចលុបចោលសវនាការ និង ធ្វើការសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយផ្អែកតែលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

^៥ សៀវភៅចុះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D370/2។ យោងតាមសៀវភៅចុះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ ក្រឡាបញ្ជីរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត “បានទទួលការជូនដំណឹងស្តីពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍” នៅថ្ងៃទី២៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ វេលាម៉ោង ២ល្ងាច។ សៀវភៅចុះបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជាភាសាខ្មែរ និងភាសាបារាំងត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១០ ហើយភាសាអង់គ្លេស ត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០។

^៦ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជាភាសាបារាំងត្រូវបានដាក់នៅថ្ងៃទី១៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០ ហើយជាភាសាខ្មែរនៅថ្ងៃទី២៩ ខែមេសា ឆ្នាំ២០១០។ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជាភាសាអង់គ្លេសត្រូវបានដាក់ឡើងវិញនៅថ្ងៃទី២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនូវ ការកែតម្រូវពីរ ដូចមានរៀបរាប់ក្នុងសំណើសុំធ្វើការកែប្រែ ចុះថ្ងៃទី១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D370/2/1/Corr.1។

^៧ អ.វ.ត.ក/០១/២០០៧/វិសោធនកម្មលើកទី ៤ (ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មនៅថ្ងៃទី៥ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៩)។

^៨ ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទសវនាការ ចុះថ្ងៃទី១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D270/2/2។ ដីកាកំណត់កាលបរិច្ឆេទ សវនាការនេះ ត្រូវបានជូនដំណឹងជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរនៅថ្ងៃទី១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ និងជាភាសាបារាំង នៅថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០។

^៩ ចុះថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០, ឯកសារ D370/2/8 (“សំណើសុំបន្ទាន់”)។ សំណើសុំបន្ទាន់ជាភាសាបារាំង និងភាសាខ្មែរ ត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។ សំណើសុំបន្ទាន់ជាភាសាអង់គ្លេសត្រូវបានជូនដំណឹង នៅថ្ងៃ ទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់ពន្ធនាគារលើក្រុមមេធាវីការពារក្តី និង ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

ប៉ុណ្ណោះ^{៩០}។ នៅថ្ងៃទី៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានជូនដំណឹងអំពី “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំ” ដោយបានបដិសេធសំណើសុំនោះ ដោយហេតុថា សវនាការដេញដោល ត្រូវបានលុបចោល សំណើសុំនេះមិនមានប្រយោជន៍ទេ^{៩១}។

៦. នៅថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានដាក់ចេញនូវការសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដោយបង្ហាញថា “សាលដីកាដែលមានសំអាងហេតុលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ នឹងប្រកាសចេញនៅក្នុងពេលសមស្រប”^{៩២}។ ការសម្រេចសេចក្តីនោះត្រូវ បានសម្រេចថា:

“១. មិនទទួលយកសំណើសុំនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ពោលគឺ សំណើសុំឱ្យ“អនុញ្ញាតដល់មេធាវីការពារក្តី ក្នុងការស្វែងរកភស្តុតាងដោយខ្លួនឯង ដើម្បីធានាដល់កិច្ចស្វែងរកការពិត” សំណើសុំឱ្យ“បង្គាប់ទៅការិយាល័យព្រះរាជអាជ្ញា ឱ្យជូនដំណឹងទៅភាគីអំពីឯកសារភស្តុតាងទាំងអស់ដែលខ្លួនមាន និងធានានូវការអនុវត្តសិទ្ធិរបស់មេធាវីការពារឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព” និងសំណើមួយទៀតសុំឱ្យ“ជាជម្រើស បង្គាប់ទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឱ្យដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំ រឿងស៊ើបសួរនូវឯកសារភស្តុតាងទាំងឡាយ ដែលស្នើសុំដោយមេធាវីការពារក្តី”។

២. ទទួលយកសំណើនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ សុំឱ្យ “លុបចោលដីកាសម្រេច”។

^{៩០} ដីកាសម្រេចលុបចោលសវនាការ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D370/2/7។ ដីកាសម្រេចលុប ចោលសវនាការនេះ ត្រូវបានជូនដំណឹងជាភាសាអង់គ្លេសនៅថ្ងៃទី២៦ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០ និងជាភាសាបារាំងនិង ភាសាខ្មែរនៅថ្ងៃទី២៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១០។

^{៩១} សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំ ឯកសារ D370/2/9 ចុះថ្ងៃទី៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។ សេចក្តីសម្រេចជាភាសា អង់គ្លេសបារាំង និងខ្មែរត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។

^{៩២} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន ចុះថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ ឯកសារ D370/2/10។ សម្រេចសេចក្តីជាភាសាអង់គ្លេស និងភាសាខ្មែរត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០ ហើយសម្រេចសេចក្តីជាភាសាបារាំងត្រូវបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងឡាយ ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

៣. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានកំហុសអង្គច្បាប់ នៅពេលខ្លួនមិនបានសន្និដ្ឋាន ថា ឯកសារដែលបណ្ឌិត Craig C. Etcheson បានយោងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ៣១ និង កថាខណ្ឌទី ១៤៦ និងនៅក្នុងលេខយោង ជើងទំព័រទី ៣៤១ នៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគ (“របាយការណ៍ និងអនុស្សរណៈរាប់រយច្បាប់” និង “ឧទាហរណ៍ជាង ៦០០ នៅក្នុងលិខិត ឆ្លើយឆ្លងប្រភេទនេះ”) គឺជាឯកសារដែលអាចជួយស្វែងរកការពិត តាមការវិភាគបឋម។

៤. បដិសេធបណ្ឌិតខ្លួនទុកជាឥតបានការ ដោយហេតុថា សំណើសុំ មិនបានកំណត់ កិច្ចស៊ើបសួរឱ្យបានជាក់លាក់គ្រប់គ្រាន់”។

សំណងហេតុនៃសេចក្តីសម្រេច

II. ភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានពិចារណា

- ៧. សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានដាក់តាមពេលកំណត់ ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៧៥(១)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះកត់សម្គាល់ឃើញថា ឯកសារបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជាភាសា បារាំង ត្រូវបានដាក់តាមពេលវេលាកំណត់ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៧៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ក៏ ប៉ុន្តែ ផ្ទុយទៅនឹងមាត្រា ៧ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពី “ការដាក់ឯកសារនៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក” ឯកសារបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជាភាសាខ្មែរ ត្រូវបានដាក់ហួសរយៈពេលកំណត់នេះ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានអនុវត្តធនានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ស្របតាមវិធាន៣៩(៤)(ខ)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ទទួលស្គាល់សុពលភាព នៃការដាក់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ទោះបីឯកសារបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ជាភាសាខ្មែរត្រូវបានដាក់ក្រោយពេល កំណត់ ដូចមានចែងនៅក្នុងវិធាន ៧៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងក៏ដោយ។ ពុំមានភាគីណាមួយត្រូវទទួល ទណ្ឌកម្ម ដោយសារតែការលំបាកតាមផ្លូវច្បាប់ក្នុងការទទួលបាននូវការបកប្រែឯកសារនោះទេ។
- ៨. ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្របតាមវិធាន ៧៤(៣)(ខ)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង និងម្យ៉ាងទៀត ស្របតាមវិធាន២១(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង^{១៣}។

^{១៣} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ១, ២៤-៣៨។
សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ជីសំណុំរឿងជាមួយ ព្រះករុណា
សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

- ៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះរំលឹកឡើងវិញថា វិធាន៧៤(៣)(ខ)នៃវិធានផ្ទៃក្នុងកំណត់លក្ខខណ្ឌថា បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍ត្រូវបំពេញនូវលក្ខខណ្ឌត្រួតគ្នាចំនួនបី ដើម្បីឱ្យមានការយល់ឃើញថា អាចទទួលយក បាន៖ ១)ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវតែបានដាក់សំណើសុំបំពេញកិច្ច ស៊ើបសួរជូនទៅសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត, ២) សំណើសុំនេះត្រូវទទួលបានការអនុញ្ញាតស្របតាមវិធានផ្ទៃក្នុង, និង ៣) សំណើសុំនេះត្រូវតែបានទទួលនូវការបដិសេធ ពីសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត។
- ១០. មកទល់នឹងពេលនេះ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អាចទទួលយកបាន ពីព្រោះ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានផ្អែក លើការបដិសេធសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរសុំឱ្យដាក់បញ្ចូលនូវឯកសារនានា ទៅក្នុងសំណុំរឿង ស្របតាមវិធាន៥៥(១០)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានស្នើសុំឱ្យសហចៅក្រមស៊ើប អង្កេតធ្វើការស្រាវជ្រាវ កំណត់អត្តសញ្ញាណ ឬវិភាគលើឯកសារទាំងឡាយ ដែលមិនមាននៅ ក្នុងប្លង់ផ្ទុកឯកសាររួម ឬដែលរក្សាទុកនៅDC-Cam ដែលមិនទាន់មាននៅក្នុងសំណុំរឿងនៅ ឡើយ និងសុំឱ្យដាក់ឯកសារទាំងនោះដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតពិចារណាឃើញថា នឹងនាំ ទៅបង្ហាញនូវការពិត ទៅក្នុងសំណុំរឿង។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សំណើសុំនេះអាច ចាត់ទុកជាសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ នៅក្នុងអត្ថន័យនៃវិធាន៧៤(៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង^{១៤}។
- ១១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា យោងតាមវិធាន៥៥(១០) ឬ៥៨(៦)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ពុំមាន សំណើសុំសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតឱ្យដាក់ឯកសារមួយចំនួនឬឯកសារទាំងអស់ នៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក នៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ “ស្តីពីសំណុំរឿងស៊ើបសួរ” ឬ បង្គាប់ទៅការិយាល័យសហព្រះរាជអាជ្ញា ឱ្យបង្ហាញឯកសារភស្តុតាងទាំងអស់ដែលខ្លួនមាន”នោះទេ^{១៥}។ ទាំងអស់នេះជាសំណើសុំថ្មីៗដែល បានរៀបចំនៅក្នុងសំណូមពរនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះគ្មានយុត្តាធិការពាក់ ព័ន្ធនឹងសំណូមពរនេះទេ។ សំណើសុំទាំងនេះមិនអាចទទួលយកបានទេ យោងតាមវិធាន ៧៤(៣) (ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

^{១៤} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចស្តីពីសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគី ទាក់ទង នឹងការបកប្រែ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ A190/I/20កថាខណ្ឌ ២១-២៨។

^{១៥} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៨៥។ សូមមើលផងដែរ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៧១-៧៥។ សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងឡាយ ពាក់ព័ន្ធនឹង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

១២. វិធាន២១(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងមិនអាចឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះយកមកអនុវត្តបាន ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍គេចវេះចេញពីនីតិវិធីទាំងឡាយដែលបានបង្កើតឡើង ដោយវិធាន៥៥(១០) និង ៥៨(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនោះឡើយ។ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ទទួលរងនូវការទទួលខុសត្រូវ តែមួយគត់ចំពោះផលវិបាកណាមួយ ដែលអាចកើតមាន ដោយសារការខកខានមិនអនុវត្តតាម នីតិវិធីទាំងអស់នេះ។ ហេតុដូច្នោះ សេចក្តីសន្និដ្ឋាន អំពីវិធាន២១(១)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង របស់ម្ចាស់ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវបានបដិសេធចោល^{១៦} ។

III. បទដ្ឋាននៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបានពិចារណា

បទដ្ឋាននៃការពិនិត្យឡើងវិញនូវបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១៣. អង្គបុរេជំនុំជម្រះរំលឹកថា ដីការរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតលើសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ គឺជាដីការធ្វើឡើងតាមឆន្ទានុសិទ្ធិ។ ដើម្បីឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះធ្វើការបដិសេធការអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ត្រូវបង្ហាញថា ដីការដែលត្រូវបានជំទាស់៖ (១) ផ្អែកលើការបកស្រាយមិនត្រឹមត្រូវនៃច្បាប់ជាធរមាន (២) ផ្អែកលើការមិនត្រឹមត្រូវទាល់តែ សោះ ទៅលើអង្គហេតុ និង/ឬ (៣) អយុត្តិធម៌ ឬមិនសមហេតុផលដែលនាំឱ្យមានការរំលោភ បំពានឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត^{១៧}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានរំលឹកថែមទៀតថា មិន មែនរាល់កំហុសទាំងអស់នឹងនាំឱ្យអង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចទុកជាមោឃៈនូវសេចក្តីសម្រេចឬដីការ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតនោះទេ។ អនុលោមតាមវិធាន៧៤(៣)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងទុកជាមោឃៈនូវសេចក្តីសម្រេច ឬដីកាណាមួយ នៅពេលដែលកំហុសដែល ធ្វើឡើងដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត គឺជាការកំណត់សម្រេចអំពីការអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតដែលនាំឱ្យចេញនូវសេចក្តីសម្រេច ឬដីកា ដែលត្រូវបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍។

សំណើសុំរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

^{១៦} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៣៣-៣៨។

^{១៧} សាលដីការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្តកនៅក្នុងប្លាំងផ្នែកឯកសាររួម ចុះ ថ្ងៃ ទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D164/4/13 កថាខណ្ឌ ២៥-២៧។ សាលដីការលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលភស្តុតាងដោះបន្តកនៅក្នុងប្លាំងផ្នែកឯកសាររួម ចុះ សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

- ១៤. នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃសំណើសុំរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ក្រោមចំណងជើង “សេចក្តីផ្តើម” ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ស្នើសុំហៅក្រុមស៊ើបអង្កេតឱ្យដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង “នូវបណ្តា ឯកសារទាក់ទងនឹងសកម្មភាពរបស់លោក ខៀវ សំផន ក្នុងនាមលោកជា ‘អ្នកទទួលបន្ទុក រណសិរ្ស រាជរដ្ឋាភិបាល ពាណិជ្ជកម្ម ខាងបញ្ជី និងតម្លៃ”^{១៨}។ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បន្តលើកឡើង នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ នៃសំណើសុំ របស់ខ្លួនទៀតថា “បញ្ជីផ្ទុកឯកសាររួមមានកម្រងឯកសារ មួយ... ដែល ... មានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ព្រោះវាផ្តុះបញ្ចាំងពីសកម្មភាពរបស់លោក ខៀវ សំផន ក្នុងនាមលោកជា“សមាជិកទទួលបន្ទុកខាងបញ្ជី”ក្នុងសម័យកាលនៃរបបកម្ពុជាប្រជាធិប- តេយ្យ”^{១៩}។
- ១៥. នៅចុងបញ្ចប់នៃសំណើសុំ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បង្ហាញថា វិសាលភាពនៃសំណើសុំ របស់ខ្លួនមាន លក្ខណៈតូចចង្អៀតជាង “បណ្តាឯកសារ”និង“កម្រងឯកសារមួយ”។ នៅក្នុងកថាខណ្ឌចុងក្រោយ នៃសំណើសុំ ក្រោមចំណងជើង“អាស្រ័យហេតុនេះ” ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានស្នើសុំសហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតឱ្យដាក់ទៅក្នុងសំណុំរឿង នូវ “ឯកសារចំនួន ៦០០ ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាឯកសារ យោងនៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគ របស់លោក [Craig C.] Etcheson ដែលនៅមិនទាន់ត្រូវ បានបញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿង នៅឡើយ”^{២០}។
- ១៦. អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាលើកឡើងថា ផ្តើមចេញពីសំណើសុំ និងពីបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ផងដែរ^{២១} វា បង្ហាញច្បាស់ណាស់ថា ការលើកឡើងនៅក្នុងសំណើសុំរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ចំពោះ “បណ្តា ឯកសារ” “កម្រងឯកសារ” “ឯកសារទាំងនេះ” “ឯកសារ” និង “ឯកសារចំនួន ៦០០ គឺសំដៅ លើឯកសារតែមួយ ដែលជាឯកសារ DC-Cam ដូចដែលបានយោងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ២៨ ខាង ក្រោម។

^{១៨} សំណើ កថាខណ្ឌ ១។

^{១៩} សំណើ កថាខណ្ឌ ២។

^{២០} សំណើ កថាខណ្ឌ ៧។

^{២១} ឧទាហរណ៍ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤៣។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារទាក់ទងនឹង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

១៧. សំណើសុំក៏បានទាមទារផងដែរថា “ឯកសារទាំងនេះមួយចំនួន [ឯកសារ DC-Cam] ត្រូវបានដាក់
ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងហើយ ប៉ុន្តែមួយចំនួនទៀតស្ថិតនៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួម នៅឡើយ”^{២២}។
ដូច្នោះ វាមិនស្ថិតនៅក្នុងសំណុំរឿងស៊ើបអង្កេតពិតប្រាកដរបស់លោក ខៀវ សំផន ឡើយ។
ការជ្រើសរើសនេះមិនមានមូលហេតុពន្យល់បានត្រឹមត្រូវឡើយ ហើយអាចប៉ះពាល់ដល់ផល-
ប្រយោជន៍របស់លោក ខៀវ សំផន ហើយនិងប៉ះពាល់ដល់ការស្វែងរកការពិត”^{២៣}។

ដីការរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត

១៨. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានបដិសេធលើសំណើសុំ ពីព្រោះមេធាវីការពារ“មិនបានធ្វើការពន្យល់
ទេថា ហេតុអ្វីចម្លែកបានជាខ្លួនអាចធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយដែលថា ឯកសារអស់ទាំងនោះ [គឺ
ឯកសារ DC-Cam] “លើកឡើងអំពីសកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន និងជាពិសេស
មេធាវីការពារមិនបានបញ្ជាក់អំពីការចុះទៅពិនិត្យដោយផ្ទាល់នៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាដើម្បី
ផ្ទៀងផ្ទាត់លើចំនួនឯកសារដែលគ្រប់គ្រងដោយ ប្រភពឯកសារសាធារណៈមួយនេះ ឬបានផ្ទៀង
ផ្ទាត់លើអត្តន័យរបស់ឯកសារអស់ទាំងនោះទេ”^{២៤}។ “លើសពីនេះទៀត” ពាក់ព័ន្ធនឹងការយោង
លើ“កម្រងឯកសារ” របស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅក្នុងសំណើសុំ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបាន
លើកឡើងថា:

សំណើសុំមិនបានផ្តល់នូវការចង្អុលបង្ហាញណាមួយទៅលើការជ្រើសតាំងឯកសារអស់ទាំង
នោះទេ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ក្រៅអំពីការលើកឡើងនូវអត្ថប្រយោជន៍ទូទៅនៃឯកសារ
ដែលចុះហត្ថលេខាដោយ លោក ខៀវ សំផន ឬត្រូវបានសរសេរ ដោយរូបលោកផ្ទាល់
សំណើសុំមិនបានពន្យល់ទេថា តើឯកសារពិសេស ទាំងឡាយដែលមេធាវីការពារក្តី
បានលើកឡើងថា ខ្លួនបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ នៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួមរួចជាស្រេច

^{២២} ជើងទំព័រលេខ ៤ ក្នុងសំណើសរសេរថា “ឯកសារនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ-គ នៃដីកាសន្និដ្ឋានបញ្ជូនរឿងឱ្យស៊ើបសួរ
ឯកសារតុលាការ D3/IV។ របាយការណ៍អនុវត្តដីកាចាត់ឱ្យស៊ើបសួរជំនួស ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០០៩ និងឧបសម្ព័ន្ធ
(សរុបមានចំនួន ៥១ ឯកសារ) ឯកសារតុលាការ D161/1 និង D161/1.P”។

^{២៣} សំណើ កថាខណ្ឌ ៦។

^{២៤} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ៤។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារនៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួម
សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

ហើយនោះ បានចូលរួមចំណែកដល់ការស្វែងរកការពិតទៅលើអង្គហេតុ ដែលជាកម្មវត្ថុ នៃការស៊ើបអង្កេតអ្វីខ្លះ^{២៥}។

១៩. “ហេតុនេះ” សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានពិចារណាយើងថា “មេធាវីការពារមិនបានបំពេញ កាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគាត់ដូចដែលបានលើកឡើងពីខាងដើមឡើយ ទាក់ទងដល់ សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង (prima facie) ដោយមានការបញ្ជាក់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់អំពីភាពសមហេតុសមផល នៃសំណើ សុំរបស់ខ្លួន ឬអំពីបញ្ជីនៃសំណុំឯកសារដែលជាកម្មវត្ថុនៃសំណើសុំ”^{២៦}។

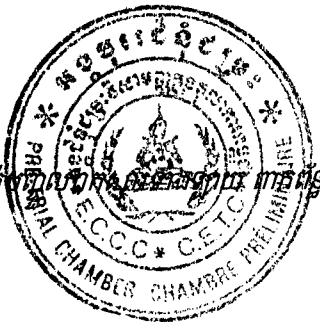
២០. សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបញ្ចប់ដីការរបស់ខ្លួន តាមរយៈការឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ នៅក្នុងសំណើសុំថា “ការជ្រើសរើសសំណុំឯកសារសម្រាប់ដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿងមិនមាន ហេតុផលសមស្រប” ហើយថា “ឯកសារដែលលោក [បណ្ឌិត Etcheson] បានប្រើប្រាស់ជា ឯកសារយោងហើយ ដែលច្រើនតែមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ នៃរបាយការណ៍របស់លោក ត្រូវតែ ដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំឯកសារ ដោយគ្មានការលើកលែងឡើយ”^{២៧}។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត បានលើកឡើងជាការឆ្លើយតបថា:

ដើម្បីកំណត់ថាភស្តុតាងណាមួយមានសារៈសំខាន់ដល់ការបង្ហាញការពិត ទោះបីជាភស្តុតាងនោះ ជាភស្តុតាងដាក់បន្តក្តី ឬជាភស្តុតាងដោះបន្តក្តី សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតត្រូវពិនិត្យមើល អំពីភាពសមហេតុសមផលនៃភស្តុតាងនោះ ដោយធៀបទៅនឹងអង្គហេតុដែលបានលើកឡើងក្នុង ពាក្យបណ្តឹង ហើយនឹងពិនិត្យមើលផងដែរថា តើភស្តុតាងនោះពុំមានលក្ខណៈច្រំដែល បើធៀប ទៅនឹងភស្តុតាងនានា ដែលបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងរួចហើយនោះ។

ដូចដែលមេធាវីការពារធ្លាប់បានទទួលស្គាល់រួចមកហើយ សំណុំរឿងស៊ើបអង្កេត ត្រូវបានដាក់ បញ្ចូលនូវឯកសារភស្តុតាងជាង ១០០ ឯកសារ ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយ នឹងរឿងពាណិជ្ជកម្ម ហើយ ដែលមានឯកសារមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងរូបលោក ខៀវ សំផន។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ត្រូវបង្ខំចិត្តកំណត់អំពីអត្តសញ្ញាណនៃឯកសារដែលផ្ញើទៅកាន់លោក ខៀវ សំផន ឬឯកសារដែល

^{២៥} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ៥។
^{២៦} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ៦ (ជើងទំព័រត្រូវបានលុប)។
^{២៧} សំណើ កថាខណ្ឌ ៥-៦។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារ និងការស៊ើបអង្កេត
សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

សរសេរដោយរូបលោកផ្ទាល់ ដែលឯកសារអស់ទាំងនោះមាននៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួម នៅ មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ឬនៅទីកន្លែងដទៃទៀត។ ឯកសារអស់ទាំងនោះត្រូវបានធ្វើការវិភាគ ជាពិសេសដើម្បី កំណត់អំពីប្រភេទនៃសកម្មភាពទាំងឡាយរបស់លោក ខៀវ សំផន ក្នុងសម័យ កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយឯកសារទាំងឡាយណា ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថា មានសារៈ- ប្រយោជន៍ ដល់កិច្ចស្វែងរកការពិត ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿងផងដែរ។ ឯកសារដែល នៅសេសសល់ដទៃទៀត រាប់បញ្ចូលទាំងឯកសារ ដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាមាន លក្ខណៈច្រំដែល ឬពុំមានហេតុផលសមស្របគ្រប់គ្រាន់ ឯកសារអស់ទាំងនេះត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុក ឯកសាររួមតែមួយ^{២៨} ។

ការសម្រេចសេចក្តីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

២១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះរំលឹកថា សំណើសុំក្រោមវិធាន ៥៥(១០) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង:

ត្រូវកំណត់ឱ្យច្បាស់នូវការស្នើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ *និង* រៀបរាប់មូលហេតុ ដែលភាគី ស្នើសុំ យល់ឃើញថា មានភាពចាំបាច់សម្រាប់ដឹកនាំការស៊ើបអង្កេត។ ករណីនេះ អនុញ្ញាតឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតវាយតម្លៃថា តើសំណើសុំពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការបង្ហាញ ការពិត និងផ្តល់សំអាងហេតុនៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន^{២៩} ។

២២. អាណត្តិរបស់លក្ខខណ្ឌត្រួតគ្នាទាំងពីររបស់វិធាន ៥៥(១០) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងនេះ គឺថា វានឹងក្លាយជា ការអនុវត្តយ៉ាងត្រឹមត្រូវនូវធនានុសិទ្ធិរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ក្នុងការបដិសេធសំណើសុំ ដែលបំពេញលក្ខខណ្ឌតែមួយប៉ុណ្ណោះក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌទាំងនោះ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ ឃើញថា សំណើសុំនេះបំពេញលក្ខខណ្ឌទីពីរនៃវិធាន ៥៥(១០) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (ការទាក់ទងដល់ *សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង (prima facie)* ប៉ុន្តែ មិនបំពេញលក្ខខណ្ឌទីមួយ (សេចក្តីពិស្តារ និង ភាពច្បាស់លាស់នៃសំណើសុំ)នោះទេ។ ហេតុនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងពិនិត្យមើលលក្ខខណ្ឌ ទាំងពីររបស់វិធាន ៥៥(១០)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង នៅក្នុងសាលដីកានេះដែលជាផ្នែកមួយនៃការពិចារណា

^{២៨} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ៧-៨ (ជើងទំព័រត្រូវបានលុប)។

^{២៩} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្តនៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុក ឯកសាររួម ចុះថ្ងៃ ទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D164/4/13 កថាខណ្ឌ ៤៤ (គូសបញ្ជាក់បន្ថែម)។
សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងឡាយ ក្នុងសំណុំរឿង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

របស់ខ្លួនពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហា ថាតើមានកំហុសអង្គច្បាប់ដែរឬទេ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះនឹងចាប់ផ្តើម លើមូលដ្ឋានទីពីរនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការទាក់ទងដល់ សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង(*prima facie*) នៃសំណើសុំ។

មូលដ្ឋានទីពីរនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ - ការខកខានក្នុងការវាយតម្លៃអំពីភាពពាក់ព័ន្ធនៃសំណើសុំក្នុងលក្ខខណ្ឌ នៃ ការនាំទៅបង្ហាញនូវការពិតនៃ សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង (*prima facie*) របស់វា។

២៣. ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកឡើងថា ដីកា “មិនបានឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ដែលសម្រាប់ អនុវត្តនោះទេ”^{៣០} ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងបទដ្ឋានដែលត្រូវអនុវត្តដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដើម្បី សម្រេច ទៅលើសំណើសុំបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរស្របតាមវិធាន៥៥(១០)នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។ ម្ចាស់ បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍លើកឡើងថា បទដ្ឋានដែលដីកាបានបង្កើតឡើង “ដាក់លក្ខខណ្ឌតឹងរឹង”^{៣១}។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានពណ៌នាយ៉ាងត្រឹមត្រូវអំពីបទដ្ឋាន ច្បាប់សមស្រប^{៣២}។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេតបានប្រព្រឹត្តកំហុសអង្គច្បាប់ តាមរយៈការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានមិនត្រឹមត្រូវ បន្ទាប់ពីបាន អនុវត្តនូវបទដ្ឋានច្បាប់ត្រឹមត្រូវរួច។

២៤. នៅក្នុងដីកា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតលើកឡើងថា ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ “មិនបានធ្វើការ ពន្យល់ថា តើហេតុអ្វីបានជាខ្លួនអាចធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយដែលថា “ឯកសារអស់ទាំងនោះ [ឯកសារ DC-Cam] លើកឡើងអំពីសកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន”។ អង្គបុរេជំនុំ ជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការយល់ឃើញថា មូលហេតុ តែមួយគត់ដែលផ្តល់ឱ្យនៅក្នុងសំណើសុំពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាថាតើឯកសារDC-Cam “ត្រូវដាក់បញ្ចូល ទៅក្នុងសំណុំរឿង”នោះ គឺថាបណ្ឌិត Etcheson បានយោងលើឯកសារទាំងអស់នោះ “យ៉ាងជាក់

^{៣០} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦១។

^{៣១} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦១។

^{៣២} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំស្វែងរកកត់ត្រាដោះបន្ទុកនៅក្នុងឃ្នាំងផ្នុក ឯកសាររួម

ចុះថ្ងៃ ទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D164/4/13 កថាខណ្ឌ ៤១-៤៦។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលកម្រិតស៊ើបសួរដាក់ក្នុងសំណុំរឿង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

ច្បាប់”នៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់គាត់(“របាយការណ៍វិភាគ”)^{៣៣}។
អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា មូលហេតុរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ថាតើ“ហេតុអ្វីបាន
ជាខ្លួនអាចធ្វើសេចក្តី-សន្និដ្ឋានមួយដែលថា ‘ឯកសារអស់ទាំងនោះ [ឯកសារ DC-Cam] លើក
ឡើងអំពីសកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន”នោះ មានភាពមិនច្បាស់លាស់ដោយ
ច្រៀតមិនរួចនៅក្នុងសំណើសុំ និងអាចឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតយកទៅធ្វើការពិចារណាបាន។

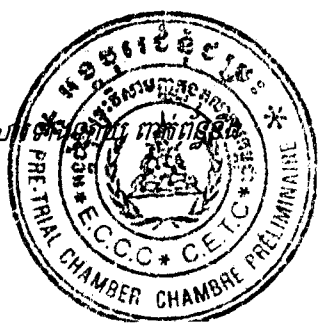
២៥. នៅក្នុងសំណើសុំ ព័ត៌មានជាក់ស្តែងតែមួយគត់ដែលបានផ្តល់ឱ្យស្តីពីឯកសារ DC-Cam គឺជាការ
ពណ៌នាទូទៅស្តីពីឯកសារទាំងនោះធ្វើឡើងដោយបណ្ឌិត Etcheson នៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគ
របស់គាត់។ នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃផ្នែករង “សេដ្ឋកិច្ច” ក្រោមផ្នែក “គណៈអចិន្ត្រៃយ៍” បណ្ឌិត
Etcheson បានសរសេរដូចខាងក្រោម:

[31] គណៈអចិន្ត្រៃយ៍បានអនុវត្តការត្រួតត្រាមជ្ឈិមលើសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទាំងមូល តាម
រយៈ មន្ទីរ 870 ភាគច្រើន ប៉ុន្តែមិនមែនទាំងអស់នោះទេ។ ផែនការ តម្លៃ ផលិតកម្ម
ការនាំចេញ នាំចូល និងការប្រើប្រាស់ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយមជ្ឈិម បក្សទាំងអស់។
ឧទាហរណ៍ បណ្ណសាររបស់មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា មានរបាយការណ៍ និង
អនុស្សរណៈស្តីពីប្រធានបទទាំងនេះ ដែលត្រូវបានផ្ញើទៅមកពី ខៀវ សំផន ក្នុងមន្ទីរ
870។ ឯកសារទាំងនេះពាក់ព័ន្ធគ្រប់លក្ខណៈទាំងអស់នៃសេដ្ឋកិច្ច ប៉ុន្តែ ឯកសារជាច្រើន
ផ្តោតលើការទាញយកផលិតកម្មបន្ថែមពី បណ្តាភូមិភាគទាំងឡាយ ដើម្បីរក្សាទុកបែងចែក
ឡើងវិញ និងសម្រាប់ការនាំចេញ។

២៦. នៅក្នុងកថាខណ្ឌទី ១ នៃផ្នែករង “ទំនាក់ទំនង” ក្រោមផ្នែក “ក្រសួងនានា” បណ្ឌិត Etcheson
បានសរសេរដូចខាងក្រោម:

[146] គំរូឯកសារទំនាក់ទំនងជុំវិញក្រសួងទាំងឡាយរបស់កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ បង្ហាញ
ឱ្យឃើញថា មានរចនាសម្ព័ន្ធតិចជាងគំរូឯកសារទំនាក់ទំនង ពាក់ព័ន្ធនឹងផ្នែករដ្ឋបាល
នយោបាយ សន្តិសុខផ្ទៃក្នុង និងរចនាសម្ព័ន្ធយោធា។ ថ្នាក់លើ (ជាពិសេសគណៈអចិន្ត្រៃយ៍

^{៣៣} ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D២-១៥ (“របាយការណ៍វិភាគ”)។
សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារ
សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

និងមន្ទីរ 870) ក្រសួងនានា និងថ្នាក់ ក្រោមមានបណ្តាញជាច្រើនក្នុងការទំនាក់ទំនងពីមួយទៅមួយ។ ខ្សែបណ្តាញទាំងអស់នេះហាក់ដូចជាកំពុងប្រើប្រាស់ស្របគ្នា។ ជាឧទាហរណ៍ ក្រសួង នីមួយៗរាយការណ៍ និងទទួលការណែនាំពីថ្នាក់មជ្ឈឹមតាមរយៈយន្តការជាច្រើន ដូចជាកិច្ចប្រជុំគណៈអចិន្ត្រៃយ៍ កិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សារដ្ឋមន្ត្រី និងការប្រជុំទល់មុខពិសេស ឬប្រជុំជាក្រុមតូចៗជាមួយមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ដូចជា ប៉ុលពត ឬ នួន ជា និងប្រជុំហ្វឹកហ្វឺនទ្រង់ទ្រាយធំ និងចុះពិនិត្យតាមអង្គភាពនីមួយៗរបស់អង្គការដោយគណៈប្រតិភូមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់។ គេបានបន្ថែមការទំនាក់ទំនងគ្នាដោយផ្ទាល់នេះ តាមរយៈការផ្លាស់ប្តូរគ្នារវាងថ្នាក់លើ និងថ្នាក់ក្រសួងនានា ជាទម្រង់លិខិតតេឡេក្រាម អនុស្សរណៈ និងរបាយការណ៍ (ប្រចាំសប្តាហ៍ ឬប្រចាំខែ) ព្រមទាំងសេចក្តីណែនាំគោលនយោបាយ និងការយោសនាបក្ស ដូចជាត្រីត្រីប័ត្រ *ទង់បដិវត្ត*។ ឧទាហរណ៍ មានរបាយការណ៍យ៉ាងច្រើនជូនចំពោះ ខៀវ សំផន នៅមន្ទីរ 870។ របាយការណ៍ទាំងនេះបានពិភាក្សាលើប្រធានបទចាប់ពីស្ថិតិប្រចាំថ្ងៃ អំពីផលិតកម្មស្រូវ របាយការណ៍ប្រចាំខែ ប្រចាំ សប្តាហ៍អំពីការដឹកជញ្ជូន ផលិតផលពីភូមិភាគទៅមជ្ឈឹម ចរន្តនាំចេញនាំចូល តាមរយៈកំពង់ផែកំពង់សោម និងកិច្ចប្រជុំនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ក្រសួងការបរទេស និងស្ថានទូតបរទេស [ជើងទំព័រលេខ ៣៤១ ដើមដែលបានបង្កើតឡើងខាងក្រោម]។

២៧. នៅក្នុងជើងទំព័រលេខ ៣៤១ នៅចុងកថាខណ្ឌនេះ បណ្ឌិត Etcheson បានសរសេរ ដូចខាងក្រោម:

បណ្តាសារនៃមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា មានឯកសារគំរូអំពីទំនាក់ទំនងប្រភេទនេះ មានចំនួន ច្រើនជាង ៦០០ ឯកសារគំរូ ទាក់ទងនឹង ខៀវ សំផន នៅមន្ទីរ ៨៧០ ដែលទទួលបានពីបណ្តាសារជាតិនៃកម្ពុជា រៀបរាប់ចាប់ពីរបាយការណ៍ប្រចាំថ្ងៃ អំពីផលិតកម្មស្រូវ រហូតដល់របាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំពាក់ព័ន្ធនឹង សកម្មភាពនានានៃភូមិភាគទាំងឡាយ ក្រសួងនានា និងនៅថ្នាក់ផ្សេងៗទៀត។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចរបស់សាលដីកាដំបូង ទាក់ទងនឹង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

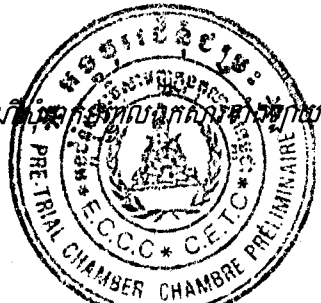
២៨. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយោងឯកសារ “របាយការណ៍ និងអនុស្សរណៈរាប់រយច្បាប់” ព្រមទាំង “ឧទាហរណ៍ជាង ៦០០ នៅក្នុងលិខិតឆ្លើយឆ្លងប្រភេទនេះ” ដែលបានពណ៌នាដោយ បណ្ឌិត Etcheson នៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគរបស់ខ្លួន ថាជា “ឯកសារ DC-Cam” ។

២៩. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា ការពណ៌នាសង្ខេបរបស់បណ្ឌិត Etcheson អំពីឯកសារ DC-Cam មិនមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីសន្និដ្ឋានថា ឯកសារទាំងអស់នោះពិតជាទៅបង្ហាញនូវការពិតនោះទេ។ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា នៅពេលដែលម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍បានលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នៅពេលក្រោយមកទៀត វាត្រូវតែច្បាស់លាស់ណាស់ ចំពោះសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ដែលថា ឯកសារ DC-Cam មាន ការទាក់ទងដល់ សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង (prima facie) ក្នុងការនាំទៅបង្ហាញនូវការពិត ពីព្រោះ “ឯកសារទាំងនោះសុទ្ធសឹងជាឯកសារផ្លូវការដែលប្រើប្រាស់នៅក្នុងរបប [ខ្មែរក្រហម]នោះ ហើយវាបានបំភ្លឺអំពីតួនាទីរបស់លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងសម័យ កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ជាឯកសារដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយលោក ខៀវ សំផន ហើយជាឯកសារដែលបំភ្លឺអំពីវត្តមានរបស់លោក ខៀវ សំផន នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជានាសម័យ កម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ និងអំពីមុខងាររបស់លោកក្នុងសម័យនោះផងដែរ”^{៣៤}។

៣០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះទទួលស្គាល់ថា វាគ្មានលក្ខណៈច្បាស់លាស់នោះទេ ថាតើបណ្ឌិត Etcheson ដែលត្រូវបានផ្ទេរនៅក្នុងសំណើសុំ ថាជាប្រភពព័ត៌មានជាក់ស្តែងតែមួយ គត់ពាក់ព័ន្ធនឹងឯកសារ DC-Camនោះ បានផ្អែកសេចក្តីសន្និដ្ឋានណាមួយក្នុងចំណោម សេចក្តីសន្និដ្ឋានទាំងឡាយរបស់ខ្លួន ដែលមាននៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគ សូម្បីតែមួយផ្នែកក៏ដោយ លើរបាយការណ៍ណាមួយក្នុងចំណោម “របាយការណ៍ និងអនុស្សរណៈ រាប់រយច្បាប់” ជាក់លាក់ ឬក៏ “ឧទាហរណ៍ជាង ៦០០ នៅក្នុងលិខិតឆ្លើយឆ្លងប្រភេទនេះ” ដែលគាត់បានយកធ្វើជាសំអាង។

៣១. អង្គបុរេជំនុំជម្រះក៏បានកត់សម្គាល់ឃើញផងដែរថា នៅក្នុងដីកាសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតខ្លួនឯង ហាក់ដូចជាឯកភាពថា “ឯកសារភស្តុតាង ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងរឿងពាណិជ្ជកម្ម...ដែលមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងរូបលោក ខៀវ សំផន” ត្រូវបាន “ធ្វើការ វិភាគ... ដើម្បីកំណត់អំពីប្រភេទនៃសកម្មភាពទាំងឡាយរបស់លោក ខៀវ សំផន ក្នុងសម័យកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ហើយឯកសារ

^{៣៤} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦៦។
សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំផ្អាកសកម្មភាពជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងសកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

ទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានចាត់ទុកថា មានសារៈប្រយោជន៍ដល់កិច្ចស្វែងរកការពិត... បានដាក់
បញ្ចូលក្នុងសំណុំរឿងផងដែរ”^{៣៥}។ នេះជាមូលហេតុដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត “ត្រូវបង្ខំចិត្ត
កំណត់អំពីអត្តសញ្ញាណនៃ ឯកសារដែលធ្វើទៅកាន់លោក ខៀវ សំផន ឬឯកសារដែល
សរសេរដោយរូបលោកផ្ទាល់ ដែលឯកសារអស់ទាំងនោះមាននៅក្នុងឃ្នាំងផ្ទុកឯកសាររួម នៅ
មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារ កម្ពុជា ឬនៅទីកន្លែងដទៃទៀត”^{៣៦}។

៣២. នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ តាមរយៈការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍សួរសំណួរ អំពី
មូលហេតុដែលនាំឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត “ត្រូវបង្ខំចិត្តកំណត់អំពីអត្តសញ្ញាណ នៃឯកសារ
ភស្តុតាង ដែលពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងរឿងពាណិជ្ជកម្ម... ដែលមានការពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងរូបលោក
ខៀវ សំផន” ប្រសិនបើសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនពិចារណាលើការឃើញថា ឯកសារទាំងនោះមាន
ការទាក់ទងដល់ សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង (*prima facie*) ក្នុងការនាំទៅបង្ហាញនូវការពិតទេនោះ^{៣៧}។
អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាលើការឃើញថា ចម្លើយតបរបស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅនឹងសំណួររបស់
ខ្លួនគឺត្រឹមត្រូវ៖ “សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ទាក់ទងដល់សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង (*prima facie*)
យល់ឃើញថាឯកសារទាំងនោះ មានប្រយោជន៍ដល់ការស្វែងរកការពិត”^{៣៨}។

៣៣. អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សំណើសុំមានមូលហេតុ ទាក់ទងដល់សេចក្តីបញ្ជាក់ដំបូង (*prima
facie*) សម្រាប់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតជឿជាក់ថា ឯកសារ DC-Cam ដែលបណ្ឌិត
Etchesonបានយកធ្វើជាសំអាងនៅក្នុងកថាខណ្ឌទី៣១ និងជើងទំព័រលេខ៣៤១ នៃរបាយការណ៍
វិភាគរបស់គាត់មានប្រយោជន៍ដល់ការស្វែងរកការពិត។ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមានកំហុស
អង្គច្បាប់រួមគ្នានឹងកំហុសនៃអង្គហេតុ តាមរយៈការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្សេងពីនេះ^{៣៩}។ ហេតុនេះ

^{៣៥} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ៨។

^{៣៦} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ៨។

^{៣៧} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦៩។

^{៣៨} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦៩។ សូមមើលផងដែរ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៣៤។

^{៣៩} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ៤, ៦។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំមានមូលហេតុ ទាក់ទងនឹង
សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនចាំបាច់ធ្វើការពិចារណាលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានដែលនៅសេសសល់របស់ម្ចាស់
បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ក្រោមមូលដ្ឋានទីពីរនិងទីបីនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ឡើយ^{៤០} ។

៣៤. កំហុសនេះមិននាំឱ្យមានការបដិសេធដីកាទុកជាឥតបានការនោះទេ ពីព្រោះ ដូចនឹងកិច្ចពិភាក្សា
ដែលនឹងធ្វើឡើងខាងក្រោម អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សំណើសុំមិនកំណត់អត្តសញ្ញាណ
កិច្ចស៊ើបសួរដែលបានស្នើសុំឱ្យបានច្បាស់លាស់នោះទេ, ហេតុដូច្នេះ ត្រូវបានចៅក្រមស៊ើបអង្កេត
ធ្វើការបដិសេធយ៉ាងសមហេតុផល។

៣៥. ពេលនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះពិនិត្យមើលមូលដ្ឋានទីមួយនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ពាក់ព័ន្ធនឹង បញ្ហាថា
តើសំណើសុំបានកំណត់ច្បាស់លាស់ដែរឬទេលើអត្តសញ្ញាណកិច្ចស៊ើបសួរដែលបានស្នើសុំ។

**មូលដ្ឋានទីមួយនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ - ការអនុវត្តខុសនូវលក្ខខណ្ឌកំណត់សម្រាប់ការបញ្ជាក់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់
អំពីភាពសមហេតុសមផលនៃសំណើសុំ ស្របតាមវិធាន ៥៥(១០) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង**

៣៦. ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកឡើងថា “លក្ខខណ្ឌកំណត់អំពីការបញ្ជាក់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ អំពីភាព
សមហេតុសមផល”ដែលបានរៀបរាប់នៅក្នុងដីកា“មានលក្ខណៈហួសពីកាតព្វកិច្ចដែលបានកំណត់
ដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ហើយលក្ខខណ្ឌដូចនេះមិនមានសុពលភាពទេ”^{៤១} ។ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ក៏
បានលើកឡើងថា ខ្លួន“បានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីប្រភេទនៃកិច្ចស៊ើបសួរដែលខ្លួនបានទាម
ទារនៅក្នុងសំណើសុំរបស់ខ្លួន”^{៤២} និងថា ខ្លួន“បានលើកឡើងយ៉ាងច្បាស់លាស់អំពីឯកសារទាំង
នោះ និងអំពីប្រភពរបស់វាផងដែរ”^{៤៣} ។

៣៧. អង្គបុរេជំនុំជម្រះសម្រេចថា សំណើសុំមិន“មានលក្ខណៈច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់ក្នុងការ បង្ហាញ
យ៉ាងច្បាស់ទៅសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត អំពីចំណុចអ្វី ដែលសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតគួរស្រាវ

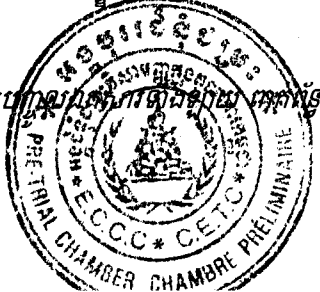
^{៤០} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៥៤-៥៩, ៦២-៦៥, ៧៦-៨៣។

^{៤១} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤១។

^{៤២} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤៣។ សូមមើលផងដែរ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤៧។

^{៤៣} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤៥។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ជូនសំណុំរឿងទៅក្រុមស៊ើបអង្កេត
សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

ជ្រាវ”^{៤៤} ដោយយោងលើសំអាងហេតុដូចតទៅ។ ជាដំបូង សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ម្ចាស់បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍ដែលថា “ឯកសារដែលបានលើកឡើង [គឺឯកសារ DC-Cam] ដែលបានយោងដោយ [បណ្ឌិត Etcheson]”^{៤៥} មិនត្រឹមត្រូវនោះទេ។ ជាការពិត បណ្ឌិត Etcheson បានយោងលើ ឯកសារDC-Camក្នុងលក្ខណៈទូទៅ។ គាត់មិនបានធ្វើការដកស្រង់ឯកសារណាមួយក្នុងចំណោម ឯកសារទាំងនេះនៅក្នុងចំណុចទាំងពីរនៃរបាយការណ៍វិភាគ (កថាខណ្ឌទី ៣១ និងជើងទំព័រលេខ ៣៤១) ដែលគាត់បានធ្វើការសំអាងជាទូទៅនោះទេ។ ទីពីរ ផ្ទុយទៅនឹងអ្វី ដែលម្ចាស់បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍បានអះអាង^{៤៦} វាមិនច្បាស់លាស់សោះសម្រាប់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ថាតើសហព្រះរាជអាជ្ញា មានឯកសារ DC-Cam ណាខ្លះ ប្រសិនបើមាននោះ។ ទីបី វាមិនច្បាស់លាស់ទេថា តើបណ្ឌិត Etcheson បានដកស្រង់ ឯកសារ DC-Cam ណាមួយនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ក, ខ ឬ គ យកទៅដាក់ នៅក្នុងរបាយការណ៍វិភាគរបស់ខ្លួននោះ។ ទីបួន ចំនួននៃឯកសារ DC-Cam មិនមានលក្ខណៈ ច្បាស់លាស់គ្រប់គ្រាន់ចំពោះអង្គបុរេជំនុំជម្រះនោះទេ ពីព្រោះអាចមានឯកសារ ចំនួន “រាប់រយ” ឬ “ជាង៦០០”។ ទីប្រាំ វាមិនច្បាស់លាស់ទេដែលថា តើឯកសារ DC-Cam ទាំងពីរក្រុម (“របាយការណ៍ និងអនុស្សរណៈរាប់រយច្បាប់” និង“ឧទាហរណ៍ជាង ៦០០ នៅក្នុងលិខិត ឆ្លើយឆ្លងប្រភេទនេះ”) មានឯកសារដូចគ្នាយ៉ាងណា។

៣៨. មូលហេតុចុងក្រោយ ដែលអង្គបុរេជំនុំជម្រះពិចារណាលើក្របខ័ណ្ឌ លើសំណើសុំមិន“កំណត់ អត្តសញ្ញាណឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីកិច្ចស៊ើបសួរដែលបានស្នើសុំ”^{៤៧} គឺថា សំណើសុំមិនច្បាស់ លាស់ទេ ថាតើឯកសារDC-Cam មាននៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួម ឬមាននៅក្នុងសំណុំរឿងរួច ហើយ។ នៅក្នុងសំណើសុំ ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍អះអាងថា “ឯកសារមួយ ចំនួន [គឺឯកសារ DC-Cam] ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងសំណុំរឿងរួចហើយ ខណៈពេលដែលឯកសារផ្សេងទៀតនៅ

^{៤៤} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុកនៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួម ចុះ ថ្ងៃ ទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D164/4/13 កថាខណ្ឌ ៤៥។

^{៤៥} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៧៦។ សូមមើលផងដែរ សំណើ កថាខណ្ឌ ៣។

^{៤៦} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ជើងទំព័រ ៥៥។

^{៤៧} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុកនៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុក ឯកសាររួម ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D164/4/13 កថាខណ្ឌ ៤៤។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារនៅក្នុងសំណុំរឿងរួច ឯកសាររួម ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D164/4/13 កថាខណ្ឌ ៤៤។ សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

រក្សាទុកក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួមនៅឡើយ”^{៤៨}។ នៅក្នុងជើងទំព័រលេខ៤ នៃសំណើសុំម្ចាស់បណ្តឹង ឧទ្ធរណ៍អះអាងផ្តល់សេចក្តីដកស្រង់ថា “ឯកសារមួយចំនួន [ដែល] ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុង សំណុំរឿងរួចហើយ”។ ក៏ប៉ុន្តែ ដោយសារតែសំណើសុំមិនបានផ្តល់សេចក្តីដកស្រង់ជាក់លាក់ ណាមួយអំពីតុល្យភាពនៃចំនួនឯកសារDC-Cam ដែលគ្មាននៅក្នុងសំណុំរឿង សំណើសុំមិនអាច នាំឱ្យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតធ្វើការសន្និដ្ឋានអំពីចំនួន ឬទីកន្លែងរបស់ឯកសារDC-Cam ដែល មិនមាននៅក្នុងសំណុំរឿងបានឡើយ។ មានតែនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប៉ុណ្ណោះ ហើយមិនមែននៅ ក្នុងសំណើសុំទេ ដែលម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍លើកឡើងថា ឯកសារ“ជាច្រើន” ដែលខ្លួនបានរក ឃើញនៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា “យោងទៅលើដីការរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត... ពុំត្រូវ បានសង្កេតឃើញមាននៅក្នុងសំណុំរឿង ឬនៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួមទេ”^{៤៩}។

៣៩. ដោយខ្វះនូវការពណ៌នាឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីខ្លឹមសារ និងទីតាំង ការស្នើសុំឱ្យសហចៅក្រមស៊ើប អង្កេតធ្វើការស្រាវជ្រាវរក ធ្វើការកំណត់អត្តសញ្ញាណ និងធ្វើការវិភាគលើឯកសារទាំងឡាយ ដែលពិបាករក មិនស្របជាមួយនឹង“កាតព្វកិច្ចចាត់ចែងនៅក្នុងរបៀបមួយ ដែលនឹងមិនពន្យារ ពេលដល់ដំណើរការនីតិវិធី” របស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នោះទេ^{៥០}។ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានេះដែរ អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតមិនមានកំហុសដោយបានពិចារណា “ជាពិសេស”ថា ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មិនបានបញ្ជាក់នៅក្នុងសំណើសុំ “អំពីការចុះទៅពិនិត្យដោយ ផ្ទាល់នៅមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់លើចំនួនឯកសារដែលគ្រប់គ្រងដោយប្រភព ឯកសារសាធារណៈមួយនេះឬបានផ្ទៀងផ្ទាត់លើអត្តន័យរបស់ឯកសារអស់ទាំងនោះទេ”^{៥១}។ ជា លទ្ធផល អង្គបុរេជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ត្រឹមត្រូវហើយ។

^{៤៨} សំណើ កថាខណ្ឌ ៦។

^{៤៩} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៧២។

^{៥០} សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំស្វែងរកភស្តុតាងដោះបន្ទុកនៅក្នុងឃ្លាំងផ្ទុកឯកសាររួម ចុះ ថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៩ ឯកសារ D164/4/13 កថាខណ្ឌ ៤៥។

^{៥១} ដីកាសម្រេច កថាខណ្ឌ ៤។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលវិញនៅក្នុងសំណុំរឿង និង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន

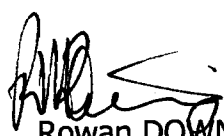
៤០. អង្គបុរេជំនុំជម្រះបដិសេធបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទុកជាឥតបានការ ដោយហេតុថា សំណើសុំមិនបាន កំណត់កិច្ចស៊ើបសួរឱ្យបានជាក់លាក់គ្រប់គ្រាន់។ ហេតុនេះ អង្គបុរេជំនុំជម្រះមិនចាំបាច់ធ្វើ ការពិចារណាអំពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានដែលនៅសេសសល់របស់ម្ចាស់បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ក្រោមមូលដ្ឋានទី មួយនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទេ^{៥២}។

៤១. យោងលើសំអាងហេតុដូចបានលើកឡើងខាងលើ អង្គបុរេជំនុំជម្រះបានសម្រេចតាមការប្រកាស នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន កាលពីថ្ងៃទី១១ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១០។

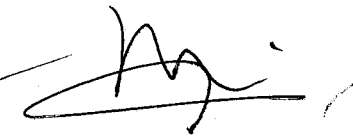
យោងតាមវិធាន ៧៧(១៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង សាលដីកានេះបិទផ្លូវតវ៉ា។

ភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១០ dh.

ចៅក្រមអង្គបុរេជំនុំជម្រះ

Rowan DOWNING

ស៊ីម ស៊ីត

Catherine MARCHI-UIHEL

^{៥២} បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៤៨-៥៣។

សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាសម្រេចលើសំណើសុំដាក់បញ្ចូលឯកសារទាំងឡាយ ពាក់ព័ន្ធនឹង សកម្មភាពជាក់ស្តែងរបស់លោក ខៀវ សំផន